

SLOVENSKÁ INOVAČNÁ A ENERGETICKÁ AGENTÚRA

REKONŠTRUKČIA A MODERNIZÁCIA VEREJNÉHO OSVETLENIA

Najčastejšie nedostatky pri verejnom obstarávaní

SIEA
Ing. Drahoslava Belová
9.6.2015 Jasná

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND REGIONÁLNEHO ROZVOJA
INVESTÍCIA DO VAŠEJ BUDÚCNOSTI

OPERAČNÝ PROGRAM
KONKURENCIESCHOPNOSŤ
A HOSPODÁRSKY RAST

Základné princípy

- **Porušenie základných princípov verejného obstarávania princíp transparentnosti, hospodárnosti a efektívnosti, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie**
- **Predpokladaná hodnota predmetu zákazky nevychádzala z trhových cien, nebola určená podľa podmienok platných v čase odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania**

Lehoty

- **Nedodržanie minimálnej zákonnej lehoty na predkladanie ponúk**
- **Lehota stanovená na prijímanie žiadostí o súťažné podklady bola neprimerané krátka v porovnaní s lehotou na predkladanie ponúk**
- **Verejný obstarávateľ predĺžil lehotu na predkladanie ponúk, pričom túto skutočnosť nezverejnil formou redakčnej opravy vo vestníku VO**

Profil

- Neuverejnenie súťažných podkladov v profile v členení podľa jednotlivých verejných obstarávaní odo dňa uverejnenia oznámenia
- Nezverejnenie doplnenia súťažných podkladov v profile
- Nezverejnenie súťažných podkladov so zapracovanou redakčnou opravou v profile.
- Nezverejnenie vysvetlenia súťažných podkladov v profile

Súťažné podklady

- Podmienky účasti neboli zhodne uvedené v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania a v súťažných podkladoch.
- Lehoty neboli zhodne uvedené v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania a v súťažných podkladoch

Podmienky účasti

- Verejný obstarávateľ neurčil podmienku účasti preukazovanie majetkovej účasti podľa § 26a zákona o verejnom obstarávaní

Zákon č. 13/2015 Z. z. účinný od 1.3.2015, zaviedol nový inštitút resp. novú podmienku účasti a to preukazovanie majetkovej účasti.

Novelou zákona o verejnom obstarávaní sa s účinnosťou od 29.4.2015 dopĺňa ustanovenie § 26 ods. 1 písm. c/ zákona o verejnom obstarávaní. Ide o doplnenie podmienok účasti týkajúcich sa osobného postavenia o skutočnosť, že verejného obstarávania sa môže zúčastniť len subjekt, ktorý nie je v reštrukturalizácii.

Podmienky účasti

- **Verejný obstarávateľ určil podmienky účasti, ktoré nesúvisia s predmetom zákazky**

Verejný obstarávateľ ako podmienku účasti požadoval stavbyvedúceho pre oblasť pozemných stavieb, pričom predmetom zákazky bola inžinierska stavba.

- **Nezákonné alebo diskriminačné podmienky účasti**

Verejný obstarávateľ ako podmienku účasti požadoval vyjadrenie banky alebo prísľub banky o poskytnutí úveru v hodnote vyššej ako predpokladaná hodnoty zákazky.

Podmienky účasti

Verejný obstarávateľ požadoval predloženie celkového ročného obratu za každý hospodársky rok v určitej výške.

Verejný obstarávateľ požadoval zoznam zmlúv/ referencií/ projektov týkajúcich sa prevádzkovania údržby a opráv verejného osvetlenia rovnakého alebo podobného charakteru a rozsahu ako je predmet zákazky za obdobie rokov 2011, 2012 a 2013. V zmysle § 28 ods. 1 písm. b/ zákona o verejnom obstarávaní sa technická alebo odborná spôsobilosť preukazuje zoznamom stavebných prác uskutočnených za predchádzajúcich päť rokov. § 28 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní taxatívnym spôsobom ustanovuje dôkazy, ktorými možno preukázať technickú alebo odbornú spôsobilosť.

Podmienky účasti

Verejný obstarávateľ ako podmienku účasti požadoval predloženie dokladov o revíznom technikovi vyhradeného technického zariadenia elektrického podľa § 24 vyhlášky č. 508/2009 Z. z., pričom neuviedol, že uzná aj iný ekvivalentný doklad.

Verejný obstarávateľ nesmie vyžadovať **doklad vydaný len podľa slovenskej legislatívy**. Verejný obstarávateľ je povinný umožniť predloženie aj rovnocenného dokladu vydaného v zahraničí.

- **Verejný obstarávateľ v Oznámení o vyhlásení verejného obstarávania neodôvodnil primeranosť určených podmienok účasti vo vzťahu k predmetu zákazky a potrebu ich zahrnutia medzi podmienky účasti**

Predmet zákazky

- Opis predmetu zákazky nebol v súlade so schváleným projektom
- Nejednoznačne stanovené technické požiadavky na predmet obstarávania
(napr. rozdielne v technickej správe, výkaze výmer a v súťažných podkladoch)

Predmet zákazky

Predmet zákazky nebol opísaný jednoznačne, úplne a nestranne na základe technických požiadaviek.

Opis predmetu zákazky musí byť vypracovaný s odkazom na technické špecifikácie alebo na základe výkonnostných a funkčných požiadaviek.

Je neprípustné, aby sa technické požiadavky odvolávali na konkrétneho výrobcu, výrobný postup, značku, patent, typ, krajinu, oblasť alebo miesto pôvodu alebo výroby.

Takýto odkaz možno použiť len vtedy, ak nemožno opísať predmet zákazky uvedeným spôsobom dostatočne presne a zrozumiteľne, a takýto odkaz musí byť doplnený slovami „**alebo ekvivalentný**“.

Kritéria

- Verejný obstarávateľ stanovil kritéria na hodnotenie ponúk takým spôsobom, ktorý nevedie k výberu ekonomicky najvýhodnejšej ponuky

Kritéria

V prípade, ak sa na vyhodnotenie ponúk použije kritérium ekonomicky najvýhodnejšia ponuka, je nevyhnutné stanoviť jednotlivé kritériá na hodnotenie ponúk, ako aj ich váhovosť, ktoré v súlade s princípom hospodárnosti a efektívnosti vyjadrujú skutočnú ekonomickú výhodnosť ponúkaného plnenia. Princíp hospodárnosti a efektívnosti je pritom potrebné vykladať ako princíp zabezpečujúci dosiahnutie výberu takého uchádzača, ktorý **za vynaložené verejné finančné prostriedky poskytne najlepšie plnenie.**

Posudzovanie splnenia podmienok účasti

- **Posudzovanie splnenia podmienok účasti** bolo v rozpore s podmienkami stanovenými v oznámení o vyhlásení VO a v súťažných pokladoch, resp. vo výzve na predkladanie ponúk. **(často iba formálne posúdenie obsahu ponuky)**

Vysvetlenie, doplnenie dokladov

- **Neuplatnenie inštitútu vysvetlenia, resp. doplnenia predložených dokladov.**

Verejný obstarávateľ nepožiadala uchádzača o vysvetlenie či stavbyvedúci a revízny technik sú zamestnancami uchádzača, alebo ich odborné kapacity využíva na preukazovanie splnenia podmienok účasti v zmysle § 28 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní.

Verejný obstarávateľ nepreskúmal či osoba, ktorej kapacity majú byť použité na preukázanie technickej alebo odbornej spôsobilosti spĺňa podmienky účasti podľa § 26 ods. 1 a § 26a zákona o verejnom obstarávaní.

Vysvetlenie, doplnenie dokladov

Verejný obstarávateľ nepožiadala uchádzača o vysvetlenie ponuky, keď uchádzač vo svojej ponuke predložil výkaz výmer, v ktorom po sčítaní ocenených položiek bola celková cena vyššia ako uchádzačom uvedená cena. Uchádzač do celkovej ceny nezahrnul určité položky z výkazu výmer.

Verejný obstarávateľ v rámci hodnotenia ponuky nezohľadnil skutočnosť, že súčasťou ponuky uchádzača neboli aj doklady požadované v súťažných podkladoch

- Verejný obstarávateľ umožnil uchádzačovi zmeniť ponuku počas hodnotenia ponúk

Vysvetlenie, doplnenie dokladov

- Verejný obstarávateľ požadoval predloženie dokladov preukazujúcich splnenie podmienok účasti od uchádzača, ktorý podmienky účasti preukázal čestným vyhlásením, pričom žiadosť o vysvetlenie neobsahovala dôvodnú pochybnosť o pravdivosti údajov uvedených v čestnom vyhlásení.

Vyhodnocovanie ponúk

- **Vít'azný uchádzač nemal v predmete podnikania činnosť zodpovedajúcu predmetu zákazky**
- **Ponuka vít'azného uchádzača nespĺňala požiadavky na predmet zákazky uvedené v súťažných podkladoch**
- **Komisia neposudzovala technické parametre svietidiel, z ponuky nebolo zrejmé, aké svietidla uchádzači ponúkajú, napriek tomu nebolo požadované vysvetlenie ponuky**

Vyhodnocovanie ponúk

- Verejný obstarávateľ spojil vyhodnotenie splnenia podmienok účasti s vyhodnocovaním ponúk
- Verejný obstarávateľ nezverejnil v profile informácie s uvedením dátumu otvárania príslušnej časti ponuky „Ostatné“ a „Kritéria“
- Členovia komisie nemali odborné vzdelanie alebo prax zodpovedajúcu predmetu obstarávania

Prijatie ponuky

- **Podpísaná zmluva nezodpovedá súťažným podkladom alebo ponuke uchádzača**
- **Zmluva o dielo nebola podpísaná v lehote viazanosti ponúk**
- **Verejný obstarávateľ nezverejnil informáciu o výsledku vyhodnotenia ponúk a poradie uchádzačov v profile**

Ako predísť nedostatkom pri VO?

- Uvedené prípady nedostatkov VO patrili medzi najčastejšie, ale určite neboli uvedené všetky.
- Celý proces kontroly VO a teda aj realizácia jednotlivých projektov sa kvôli tomu spomaľuje.

Ako predísť nedostatkom pri VO?

Mnohé z uvedených nedostatkov by nevznikli, ak by mala obec proces verejného obstarávania pod kontrolou a dôsledne by dodržiavala zákon o VO.

Za verejné obstarávanie a jeho dokumentáciu nesie zodpovednosť prijímateľ aj po ukončení realizácie projektu.

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

- Vykonať verejné obstarávanie v súlade so základnými princípmi verejného obstarávania
 - princíp transparentnosti,
 - hospodárnosti a efektívnosti,
 - rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie
- Na výpočet predpokladanej hodnoty zákazky **urobiť prieskum trhu u minimálne 3 potenciálnych dodávateľov (v čase začatia postupu zadávania zákazky)**
- **Určiť predpokladanú hodnotu zákazky na základe trhových cien podľa podmienok platných v čase odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania**

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

- Uverejnenie súťažných podkladov v profile podľa jednotlivých verejných obstarávaní odo dňa uverejnenia oznámenia v členení
- Uverejnenie vysvetlenia súťažných podkladov v profile

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Ak predpokladaná hodnota zákazky je do 200 000,00 EUR bez DPH

- **postupujeme „jednokolovo“ - nie je potrebné ponuku deliť na časti**
- **nie je možné žiadať zábezpeku**

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Ak predpokladaná hodnota zákazky je nad 200 000,00 EUR bez DPH

- postupujeme „dvojkolovo“
- ponuku delíme na časť ponuky „Ostatné“ a časť ponuky „Kritéria“
- nie je možné žiadať zábezpeku

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Určiť primerané podmienky účasti (napr.)

§ 26 Osobné postavenie

Predmet činnosti uchádzačov musí zodpovedať predmetu zákazky (montáž, opravy, údržba vyhradených elektrických zariadení, elektroinštalatárske práce ...)

§26a Preukazovanie majetkovej účasti

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

- Zoznam stavebných prác rovnakého charakteru, ako je predmet zákazky, uskutočnených za predchádzajúcich 5 rokov (2010 – 2014) doplnený potvrdeniami o uspokojivom vykonaní stavebných prác s uvedením cien, miest a lehôt uskutočnenia prác a zhodnotenia uskutočnených prác podľa obchodných podmienok, ak odberateľom
 1. bol verejný obstarávateľ podľa tohto zákona, dôkaz o plnení potvrdí tento verejný obstarávateľ
 2. bola iná osoba ako verejný obstarávateľ, dôkaz o plnení potvrdí odberateľ, ak to nie je možné vyhlásením uchádzača alebo záujemcu o ich uskutočnení, doplneným dokladom, preukazujúcim ich uskutočnenie alebo zmluvný vzťah, na základe ktorého boli uskutočnené.

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

- Celkovú hodnotu uskutočnených stavieb v zozname požadovať maximálne do výšky predpokladanej hodnoty zákazky.
- Ako práce rovnakého charakteru, ako je predmet zákazky, bude verejný obstarávateľ akceptovať práce na modernizácii a rekonštrukcii verejného osvetlenia.
- Nepožadovať predloženie vzorky.
- Nevyhradzovať právo účasti len záujemcom, ktorí majú štatút chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Kritéria na hodnotenie ponúk

ako kritérium na hodnotenie ponúk

najnižšia cena s DPH

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Súťažné podklady

Predmet zákazky opísať jednoznačne, úplne a nestranne na základe technických požiadaviek.

Ak sa technické požiadavky odvolávali na konkrétneho výrobcu, výrobný postup, značku, patent, typ, krajinu, oblasť alebo miesto pôvodu alebo výroby takýto odkaz musí byť doplnený slovami „**alebo ekvivalentný**“.

Výkaz výmer musí byť v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP

Súťažné podklady musia obsahovať návrh zmluvy o dielo

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Ponuka musí obsahovať minimálne:

- Doklady na základe ktorých je možné vyhodnotiť požiadavky na predmet zákazky
 - katalógový list svietidla príp. ďalších produktov
 - popis riadiaceho systému
 - výkaz výmer s uvedením konkrétnych ponúkaných výrobkov
- Doklady preukazujúce splnenie stanovených podmienok účasti
- Návrh zmluvy

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Komisia

Komisia musí mať odborné vzdelanie, alebo odbornú prax zodpovedajúcu predmetu zákazky, t.j. stavebné alebo elektrotechnické vzdelanie alebo odbornú prax.

- **Zverejniť v profile informácie s uvedením dátumu otvárania príslušnej časti ponuky „Ostatné“ a „Kritéria“**

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Vyhodnocovanie ponúk

Z hľadiska splnenia podmienok účasti

§ 26 Osobné postavenie

Predmet činnosti uchádzačov musí zodpovedať predmetu zákazky (montáž, opravy, údržba vyhradených elektrických zariadení, elektroinštalatérske práce ...)

§26a Preukazovanie majetkovej účasti

§27 Finančné a ekonomické postavenie

§28 Technická alebo odborná spôsobilosť

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Vyhodnocovanie ponúk

Z hľadiska splnenia požiadaviek na predmet zákazky

Podľa dokladov na základe ktorých je možné vyhodnotiť požiadavky na predmet zákazky

- katalógový list svietidla príp. ďalších produktov
- popis riadiaceho systému
- výkaz výmer s uvedením konkrétnych ponúkaných výrobkov

Odporúčanie k vykonaniu verejného obstarávania

Využívať inštitút vysvetľovania ponúk

Zverejniť informáciu o výsledku vyhodnotenia ponúk a poradie uchádzačov v profile

Ďakujem za pozornosť

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND REGIONÁLNEHO ROZVOJA
INVESTÍCIA DO VAŠEJ BUDÚCNOSTI

OPERAČNÝ PROGRAM
KONKURENCIESCHOPNOSŤ
A HOSPODÁRSKY RAST